

Adresa: **Ul. Hamdije Ćemerlića 39 a**
71000 Sarajevo
<http://www.voda.ba>

tel. +387 33 726 400
fax. +387 33 726 423
e – mail: info@voda.ba

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE
PREDSTAVNIČKI/ZASTUPNIČKI DOM
Predsjedavajući/Predsjedatelj
Ul. Hamdije Kreševljakovića 3
71000 Sarajevo
Fax: +387 33 223 623

Naš znak/Our ref.: **20-1348-3/25**

Vaš znak/Your ref.:

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 23-10-2025			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/1	-02-	570	25

Datum /Date, 20.10.2025. godine

PREDMET: Zastupničko pitanje/inicijativa-odgovor, **dostavlja se-**
Veza: Vaš akt: 05/1-02-570/25 od 07.10.2025. godine

Poštovani,

Vašim aktom 05/1-02-570/25 od 07.10.2025. godine dostavljeno, je na nadležni postupak, zastupničko pitanje/inicijativa koje je postavio/podnio Damir Nikšić, zastupnik u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH.

Shodno postavljenim pitanjima, dostavljamo sljedeće očitovanje, a sve u skladu sa nadležnostima "Agencije za vodno područje rijeke Save" Sarajevo:

U skladu sa članom 29. i 156. Zakona o vodama Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 70/06) "Agencija za vodno područje Save" Sarajevo priprema Plan upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u Federaciji BiH u cilju provođenja Strategije upravljanja vodama Federacije BiH.

Prvi Plan upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u Federaciji Bosne i Hercegovine (2016.-2021.) (u daljem tekstu: Plan upravljanja 2016.-2021.) pripremljen je 2016. godine. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 144. sjednici, održanoj 24.05.2018. godine, donijela je Plan upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u Federaciji Bosne i Hercegovine (2016.-2021.). Odluka o donošenju Plana upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u Federaciji Bosne i Hercegovine (2016.-2021.) objavljena je u "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", broj 44/18.

Odlukom V. broj 1339/2022 od 15. septembra 2022. godine, Vlada Federacije BiH donijela je Plan upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u Federaciji BiH (2022.-2027.) ("Službene novine Federacije BiH", broj 70/06) (u daljem tekstu: Plan upravljanja 2022.-2027.). Plan upravljanja vodama 2022.-2027. sa pratećim dokumentima nalazi se na linku <https://voda.ba/uploads/docs/Plan20upravljanja20vodama20za20vodno20podrucje20rijeke20Save20u20FBiH20202022.2027..pdf>.

Plan upravljanja vodama predstavlja ključni dokument za donosiocce odluka (decision makers) i druge zainteresirane učesnike (stakeholders) u procesu donošenja odluka o načinu korištenja, zaštiti i smanjenju zagađenja vodnih resursa unutar određenog vodnog područja. Plan upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u Federaciji BiH prvenstveno je fokusiran na set „značajnih pitanja upravljanja vodama“ s ciljem da se kroz izradu programa mjera omogućiti dostizanje ciljeva zaštite okoliša, definiranih u Okvirnoj direktivi o vodama Evropske unije (2000/60/EC), kako za površinske tako i za podzemne vode.

Ocjena stanja VT-a površinskih voda na osnovu rezultata monitoringa

Stanje površinskih voda se određuje ocjenom ekološkog i hemijskog stanja vodnih tijela, a sve u skladu sa važećom podzakonskom regulativom.

Ekološko stanje površinskih voda se određuje na osnovu: bioloških komponenti; hidromorfoloških, hemijskih i fizičko-hemijskih komponenti, te specifičnih zagađujućih materija koji podržavaju biološke komponente.

Hemijsko stanje površinskih voda se određuje u odnosu na prioritetne i druge zagađujuće materije.

U nastavku teksta daje se tabelarni prikaz statusa vodnih tijela površinskih voda rađenih u 2023. i 2024. godini:

Tabela 1. Status vodnih tijela površinskih voda za 2023. godinu

Redni broj	Mjerno mjesto	Vodotok	EKOLOŠKI STATUS					HEMIJSKI STATUS
			Biološki status	Hidromorfologija	Generalni fizičko-hemijski parametri	Specifične zagađujuće materije (za procjenu ekološkog stanja)	EKOLOŠKI STATUS	
1	Bosna - uzv. od ušća Miljacke	BA_BOS_7	Umjereno	Umjereno	Dobro	Dobro	Umjereno	Dobro
2	Bosna - Rimski most	BA_BOS_7						
3	Željeznica - ušće	BA_BOS_ZELJ_1	Umjereno	Slabo	Visoko	Dobro	Umjereno	Dobro
4	Željeznica - uzvodno od ispusta Terme	BA_BOS_ZELJ_1						
5	Tilava - ušće, naselje Butmir	BA_BOS_ZELJ_TIL_1	Umjereno	Umjereno	Dobro	Loše	Loše	Loše
6	Miljacka - uzv. od Koševskog potoka	BA_BOS_MILJ_2	Umjereno	Slabo	Umjereno	Loše	Loše	Dobro
7	Koševski potok - ušće	BA_BOS_MILJ_KOSEVSKIPOTOK_1	Umjereno	Umjereno	Umjereno	Dobro	Umjereno	Loše
8	Miljacka - uzv. od Kozije ćuprije	BA_BOS_MILJ_3	Dobro	Dobro	Dobro	Dobro	Dobro	Loše
9	Komotinski potok - ušće	BA_VRB_KOMOTINSKIPOTOK_1	Dobro	Dobro	Visoko	Dobro	Dobro	Dobro
10	Rijeka - ušće	BA_VRB_LUCINA_RIJEKA_1	Dobro	Dobro	Umjereno	Dobro	Umjereno	Dobro
11	Buna - ušće	BA_VRB_LUCINA_BUNA_1	Dobro	Dobro	Dobro	Dobro	Dobro	Dobro
12	Željeznica nizv. od Bijele r.	BA_BOS_ZELJ_2A	Dobro	Umjereno	Visoko	Dobro	Dobro	Dobro
13	Željeznica nizv. od Crne r. - Ilovice Luke	BA_BOS_ZELJ_3B	Dobro	Slabo	Visoko	Loše	Umjereno	Dobro
14	Sana - nakon ušća Sanice	BA_UNA_SAN_3	Dobro	Visoko	Visoko	Dobro	Dobro	Dobro
15	Blija - ušće	BA_UNA_SANA_BLIJA_2	Dobro	Dobro	Visoko	Dobro	Dobro	Dobro
16	Blija - Skucani Vakuf	BA_UNA_SANA_BLIJA_3	Dobro	Visoko	Visoko	Dobro	Dobro	Dobro
17	Suhača - ušće	BA_UNA_SANA_BLIJA_SUHACA_1	Dobro	Nema podataka	Dobro	Dobro	Dobro	Dobro
18	Majdanuša Stara - naselje Stari Majdan	BA_UNA_SANA_MAJD-ST.RIJ_2	Dobro	Dobro	Visoko	Dobro	Dobro	Dobro
19	Hatiraj -uzv. od naselja Hrupe	BA_UNA_SANA_BLIJA_HAT_2	Dobro	Visoko	Visoko	Dobro	Dobro	Dobro
20	Bosna - ušće	BA_BOS_1B	Umjereno	Slabo	Dobro	Dobro	Umjereno	Loše
21	Bosna - nizvodno od Maglaja	BA_BOS_2B	Dobro	Umjereno	Dobro	Dobro	Dobro	Dobro
22	Bosna - uzvodno od Zavidovića	BA_BOS_3	Dobro	Umjereno	Dobro	Dobro	Dobro	Dobro
23	Bosna - nizvodno od Zenice	BA_BOS_4	Umjereno	Umjereno	Umjereno	Dobro	Umjereno	Dobro
24	Bosna - nizvodno	BA_BOS_5	Umjereno	Umjereno	Umjereno	Dobro	Umjereno	Dobro

	od Zgošće							
25	Bosna - Reljevo	BA_BOS_6	Loše	Umjereno	Umjereno	Dobro	Loše	Dobro
26	Duboki potok - ušće	BA_BOS_USO_DUBOKIPOTOK_1	Dobro	Nema podataka	Dobro	Dobro	Dobro	Dobro
27	Bistrička rijeka - ušće	BA_BOS_BISTRICKA.RIJ_1	Dobro	Nema podataka	Dobro	Dobro	Dobro	Dobro
28	Miljacka - ušće	BA_BOS_MILJ_1	Slabo	Slabo	Umjereno	Dobro	Slabo	Dobro
29	Misoča - ušće	BA_BOS_MIS_1	Dobro	Slabo	Visoko	Dobro	Umjereno	Dobro
30	Lepenica - ušće u Fojničku rijeku	BA_BOS_FOJ.R_LEP_1	Dobro	Loše	Dobro	Dobro	Dobro	Dobro
31	Stavnja - ušće	BA_BOS_STAV_1	Dobro	Dobro	Umjereno	Dobro	Umjereno	Dobro
32	Lašva - Crkva Gospino vrilo	BA_BOS_LAS_4	Dobro	Umjereno	Dobro	Dobro	Dobro	Dobro
33	Grlovnica - ušće	BA_BOS_LAS_GRL_1	Dobro	Umjereno	Dobro	Dobro	Dobro	Dobro
34	Stupčanica - ušće	BA_BOS_KRI_STUP_1	Umjereno	Visoko	Dobro	Dobro	Umjereno	Dobro
35	Bioštica - ušće	BA_BOS_KRI_BIO_1	Dobro	Dobro	Dobro	Dobro	Dobro	Dobro
36	Oskova - ušće u Spreču	BA_BOS_SPR_OSK_1	Umjereno	Slabo	Umjereno	Dobro	Umjereno	Dobro
37	Oskova - uzvodno od Gostelje	BA_BOS_SPR_OSK_2	Dobro	Slabo	Umjereno	Dobro	Umjereno	Dobro
38	Gostelja ušće, naselje Litva	BA_BOS_SPR_OSK_GOST_1	Dobro	Slabo	Visoko	Dobro	Dobro	Dobro
39	Spreča - uzvodno od Modraca	BA_BOS_SPR_3A	Dobro	Dobro	Umjereno	Dobro	Umjereno	Dobro
40	Jala - uzvodno od Siminog Hana	BA_BOS_SPR_JALA_2	Umjereno	Slabo	Umjereno	Dobro	Umjereno	Dobro
41	Jala - ušće	BA_BOS_SPR_JALA_1	Slabo	Umjereno	Umjereno	Dobro	Slabo	Dobro
42	Gribaja - ušće	BA_BOS_SPR_GRI_1	Umjereno	Dobro	Dobro	Dobro	Umjereno	Dobro
43	Spreča - Puračić	BA_BOS_SPR_1	Umjereno	Dobro	Umjereno	Dobro	Umjereno	Loše
44	Spreča - Karanovac	BA_BOS_SPR_1						
45	Spreča - Miričina R	BA_BOS_SPR_1						
46	Spreča - ušće	BA_BOS_SPR_1						
47	Tinja - nizvodno od Špionice Gornje	c	Dobro	Umjereno	Dobro	Dobro	Dobro	Dobro
48	Tinja - Duboki potok	BA_SA_TIN_4	Umjereno	Umjereno	Dobro	Dobro	Umjereno	Dobro
49	Međička rijeka - uzv. od naselja Međida Donja	BA_SA_TIN_M.TINJ_MED.RIJ_2	Dobro	Visoko	Dobro	Dobro	Dobro	Dobro
50	Rajska rijeka - naselje Rajska	BA_SA_TIN_M.TINJ_RAJ_2	Umjereno	Dobro	Umjereno	Dobro	Umjereno	Dobro

Tabela 2. Status vodnih tijela površinskih voda za 2024. godinu

Redni broj	Mjerno mjesto	Vodotok	EKOLOŠKI STATUS					HEMIJSKI STATUS
			Biološki status	Hidromorfologija	Generalni fizičko-hemijski parametri	Specifične zagađujuće materije (za procjenu ekološkog stanja)	UKUPNI EKOLOŠKI STATUS	
1	Usora - ušće	BA_BOS_USO_1	SLAB	UMJEREN	UMJEREN	DOBAR	SLAB	DOBAR
2	Spreča - ušće	BA_BOS_SPR_1	SLAB	DOBAR	UMJEREN	LOŠ	SLAB	LOŠ
3	Bosna - ušće	BA_BOS_1B	UMJEREN	SLAB	DOBAR	DOBAR	UMJEREN	LOŠ
4	Sava - naselje Vidovice	BA_SA_1C	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
5	Sava - HS Svilaj	BA_SA_2A	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
6	Mala Tinja - ušće	BA_SA_TIN_M.TINJ_1	UMJEREN	VISOK	UMJEREN	DOBAR	UMJEREN	LOŠ
7	Tolisa - ušće	BA_SA_TOL_1	SLAB	UMJEREN	UMJEREN	DOBAR	SLAB	LOŠ
8	Brijeznica - ušće	BA_SA_TOL_BRI_1	SLAB	UMJEREN	UMJEREN	DOBAR	SLAB	DOBAR

9	Ljubina - ušće	BA_BOS_LJUB_1	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
10	Orahovica - ušće	BA_SA_LUK_SIB_ORAHOVICA_1	UMJEREN	Nema podataka	UMJEREN	DOBAR	UMJEREN	DOBAR
11	Humački p. - ušće	BA_SA_LUK_SIB_HUMACKIPOTOK_1	UMJEREN	Nema podataka	UMJEREN	DOBAR	UMJEREN	DOBAR
12	Zovičica- naselje Štrepci	BA_SA_BRKA_ZOV_2	DOBAR	UMJEREN	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
13	Lužnica-naselje Vražići	BRKA_ZOVICICA_LUZNICA_1	Nema podataka	VISOK	UMJEREN	DOBAR	UMJEREN	DOBAR
14	Una – nizv. od Bos. Krpe	BA_UNA_2C	DOBAR	DOBAR	VISOK	DOBAR	DOBAR	DOBAR
15	Bukovska - ušće	BA_UNA_BUK_1	DOBAR	VISOK	VISOK	DOBAR	DOBAR	DOBAR
16	Krušnica - ušće	BA_UNA_KRU_1	DOBAR	DOBAR	VISOK	DOBAR	DOBAR	DOBAR
17	Una-nizvodno od PPOV Bihać	BA_UNA_3	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
18	Dobrenica - ušće	BA_UNA_DOBRENICA_1	DOBAR	Nema podataka	VISOK	DOBAR	DOBAR	DOBAR
19	Drobnica - ušće	BA_UNA_DROB_1	DOBAR	Nema podataka	VISOK	DOBAR	DOBAR	DOBAR
20	Klokot - ušće	BA_UNA_KLO_1	DOBAR	DOBAR	VISOK	DOBAR	DOBAR	DOBAR
21	Klokot - izvor	BA_UNA_KLO_2	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
22	Liša - ušće	BA_UNA_KLO_LISA_1	DOBAR	VISOK	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
23	Mrežnica - ušće	BA_UNA_KLO_MRE_1	UMJEREN	DOBAR	UMJEREN	DOBAR	UMJEREN	DOBAR
24	Baštra - ušće	BA_UNA_BAS_1	DOBAR	DOBAR	VISOK	DOBAR	DOBAR	DOBAR
25	Baštra – uzv. od ušća Čave	BA_UNA_BAS_2	DOBAR	DOBAR	VISOK	DOBAR	DOBAR	DOBAR
26	Stabandža - ušće	BA_GLINA_GLI_STA_1	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
27	Bužimica - ušće	BA_GLI_GLI_BUZ_1	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
28	Čaglica - ušće	BA_GLINA_GLI_BUZ_CAG_1	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
29	Bužimica-naselje Aleševići	BA_GLINA_GLI_BUZ_3	DOBAR	UMJEREN	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
30	Glina – carinski terminal	BA_GLINA	DOBAR	VISOK	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
31	Kladušnica - ušće	BA_GLINA_KLA_1	UMJEREN	UMJEREN	UMJEREN	DOBAR	UMJEREN	DOBAR
32	Korana - Tržac-Kupalište Memin	BA_KORANA	DOBAR	VISOK	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
33	Vitina - ušće	BA_VRB_VIT_1	DOBAR	DOBAR	VISOK	DOBAR	DOBAR	DOBAR
34	Vrbas – nizv. od Bugojna	BA_VRB_7	DOBAR	UMJEREN	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
35	Veseočica - ušće	BA_VRB_VES_1	UMJEREN	SLAB	UMJEREN	LOŠ	LOŠ	DOBAR
36	Bistrica - ušće	BA_VRB_BIS_1	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
37	Trlica - ušće	BA_VRB_TRL_1	Uzorak nije reprezentativ.	VISOK	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
38	Vrbas – nizv. od MHE	BA_VRB_8	DOBAR	UMJEREN	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
39	Trstionica – uzv. od samostana	BA_BOS_TRST_2	DOBAR	VISOK	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
40	Trstionica uzv. od Borive	BA_BOS_TRST_4	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
41	Boriva - ušće	BA_BOS_BORIVA_1	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
42	Bukovica - ušće	BA_BOS_TRST_BUK_1	DOBAR	UMJEREN	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
43	Stavnja – naselje Vareš Majdan	BA_BOS_STAV_2	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
44	Mala Rijeka - ušće	BA_BOS_STAV_M.RIJ_1	DOBAR	VISOK	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR

45	Ribnica - ušće	BA_BOS_RIB_1	DOBAR	SLAB	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
46	Ribnica – uzv. od Kondžila	BA_BOS_RIB_2	DOBAR	UMJEREN	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
47	Kolunska rijeka - ušće	BA_DR_KOL_1	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
48	Kosovska rijeka - ušće	BA_DR_KOSOVSKA.RIJ_1	UMJEREN	Nema podataka	DOBAR	DOBAR	UMJEREN	DOBAR
49	Osanica - ušće	BA_DR_OSA_1	DOBAR	UMJEREN	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
50	Odska rijeka - ušće	BA_DR_ODS.RIJ_1	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR
51	Drina- nizvodno od Goražda	BA_DR_5	DOBAR	SLAB	DOBAR	DOBAR	DOBAR	DOBAR

Monitoring stanja površinskih voda za 2025. godinu je toku, te se rezultati analize stanja voda za 2025. godinu očekuju u maju 2026. godine.

Godišnji izvještaji o stanju voda sliva rijeke Save na području Federacije BiH za 2020., 2021., 2022., 2023. i 2024. godinu nalaze se na web stranici Agencije <https://voda.ba/dokumenti>.

Okolišni ciljevi

Planovima upravljanja vodama 2016.-2021. i 2022.-2027. definisani su planovi dostizanja okolišnih ciljeva za površinske vode po šestogodišnjim planskim ciklusima, i predstavljeni su u narednoj tabeli:

Tabela 3. Planovi dostizanja okolišnih ciljeva za površinske vode

Stanje VT-a	Plan upravljanja 2016.-2021.			Plan upravljanja 2022.-2027.		
	Stanje po broju VT-a za 2015.	Stanje po dužinama VT-a za 2015. (m)	Okolišni ciljevi do 2039., i poslije	Stanje po broju VT-a za 2021.	Stanje po dužinama VT-a za 2021. (m)	Okolišni ciljevi do 2039. po pragovima planiranja
Visoko	132	854.560	Održavanje visokog statusa i nakon 2016.	46	338.997	Praćenje i održavanje broja VT-a stanja "visoko" i nakon 2022.
Dobro	75	783.180	Održavanje dobrog statusa i nakon 2016.	117	1.133.661	Do kraja drugog planskog perioda, 2022.-2027., povećanje broja VT-a ovog stanja za oko 46%.
						Do kraja trećeg planskog perioda, 2028.-2033., broj VT-a u stanju "dobro" se povećava za oko 76% u odnosu na drugi planski period.
						Do kraja četvrtog planskog perioda, 2034.-2039., broj VT-a se uvećava za oko 66% u odnosu na treći planski period i čini 92% od ukupno broja VT-a.
						Praćenje i održavanje trenutnog broja VT-a u stanju "dobro" (117 VT) i nakon 2022.

Stanje VT-a	Plan upravljanja 2016.-2021.			Plan upravljanja 2022.-2027.		
	Stanje po broju VT-a za 2015.	Stanje po dužinama VT-a za 2015. (m)	Okolišni ciljevi do 2039., i poslije	Stanje po broju VT-a za 2021.	Stanje po dužinama VT-a za 2021. (m)	Okolišni ciljevi do 2039. po pragovima planiranja
Umjereno	79	596.980	50% VT-a će dostići dobar status do 2021.	104	850.304	Do kraja drugog planskog perioda, 2022.-2027., broj VT-a ovog stanja se povećava sa 104 na 131 VT, što je povećanje od oko 26%.
			50% VT-a će dostići dobar status nakon perioda 2022.-2027.			Do kraja trećeg planskog perioda, 2028.-2033., broj VT-a se smanjuje za oko 23%, sa 131 na 100 VT.
			Održavanje dobrog statusa nakon 2027.			Do kraja četvrtog planskog perioda, 2034.-2039. nema VT-a u ovom stanju.
Slabo	10	157.890	50% VT-a će dostići umjeren status do 2021.	6	92.053	Do kraja drugog planskog perioda 2022.-2027. broj VT-a ovog stanja se značajno uvećava kao rezultat smanjenja broja VT-a stanja loše, sa 6 na 50.
			50% VT-a će dostići umjeren status tokom perioda 2022.-2027.			Do kraja trećeg planskog perioda, 2028.-2033. broj VT-a se smanjuje sa 50 na 20.
			Sva VT-a će dostići dobar status tokom perioda 2028.-2033.			Do kraja četvrtog planskog perioda, 2034.-2039., nema VT-a u stanju "slabo".
			Održavanje dobrog statusa nakon 2033.			
Loše	237	2.354.830	Sva VT-a će dostići status slab do 2021.	275	2.395.527	Do kraja drugog planskog perioda, 2022.-2027., broj VT-a ovog stanja se smanjuje za oko 45% u odnosu na stanje 2021.
			50% VT-a će dostići status umjeren ili dobar tokom perioda 2023.-2027.			Do kraja trećeg planskog perioda, 2028.-2033., broj VT-a ovog stanja se smanjuje za oko 46% u odnosu na drugi planski period.
			50% VT-a će dostići status umjeren ili dobar tokom perioda 2028.-2033.			Do kraja četvrtog planskog perioda, 2034.-2039., nema VT ovog stanja.
			Sva VT-a će dostići status dobar do 2039.			
Ukupno:	533	4.747.440		548	4.810.543	

Ciljevi zaštite okoliša u planovima upravljanja vodama, za stavke člana koje se odnose na podzemne vode su:

- Sprječavanje pogoršanja stanja VT-a površinskih i *podzemnih* voda i postizanje najmanje dobrog stanja,
- Zaštita, unapređenje i obnova VT-a *podzemnih* voda radi postizanja najmanje dobrog stanja,
- Postupno smanjenje zagađenja VT-a podzemnih voda uzrokovano ljudskom djelatnošću, i

- (iv) Harmonizacija standarda i ciljeva zaštite voda u zaštićenim zonama sa međunarodnim standardima za takvu zaštitu.

Program mjera Plana upravljanja 2022.-2027.

Za dostizanje ciljeva zaštite okoliša Plana upravljanja 2022.-2027., definisan je Program mjera, koji je urađen na osnovu obaveza propisanih Zakonom o vodama Federacije BiH kao i na osnovu dokumenata-dijelova navedenog Plana upravljanja:

- *Značajna pitanja upravljanja vodama:* Značajna pitanja upravljanja vodama su definirana na osnovu utvrđenih činjenica o tipu, karakteru i intenzitetu pritiska i uticaja koji predstavljaju najveću prijetnju po postizanje i održavanje dobrog stanja površinskih i podzemnih voda i, na osnovu toga, pravilnijeg određivanja pripadajućih mjera koje će imati najbolje efekte primjene. Određena se pitanja upravljanja vodama, po svojoj važnosti i uticajima na dostizanje okolišnih ciljeva, mogu svrstati u grupu značajnih. Zbog nedostatka podloga/podataka na osnovu kojih bi se odredile pripadajuće aktivnosti takva pitanja su imenovana kao „potencijalno značajna”. Programom mjera se za ova pitanja planira priprema podloga/odgovarajućih studija što će pomoći da se tačnije definišu radi konačnog svrstavanja iz potencijalno značajnih u grupu značajnih.
- *Karakterizacijski izvještaj:* Karakterizacijski izvještaj, kao dio Plana upravljanja 2022.-2027., je urađen je po smjernicama Okvirne direktive o vodama EU datim kroz Aneks VII: Planovi upravljanja riječnim slivom, Dio B: Prvo ažuriranje plana upravljanja riječnim slivom, i sva slijedeća ažuriranja, sa općim sadržajem: sažet prikaz svih izmjena ili dopuna od objavljivanja prethodnog plana upravljanja, uključujući preispitivanje u skladu sa članovima Okvirne direktive o vodama EU: čl.4: Ciljevi zaštite okoliša; čl.5: Karakteristike područja riječnog sliva, pregled uticaja ljudske aktivnosti na okoliš i ekonomska analiza korištenja voda; čl.6: Registar zaštićenih područja, i čl.7: vode koje se koriste za zahvatanje vode za piće.
- *Okolišni ciljevi upravljanja vodama:* Planom upravljanja 2016.-2021. su predviđena 4 ciklusa realizacije okolišnih ciljeva za površinske i podzemne vode: (i) 2016.-2021., (ii) 2022.-2027., (iii) 2028.-2033. i (iv) 2034.-2039., sa četvrtim ciklusom koji je dodatni u odnosu na zemlje EU zbog nepovoljnog početnog položaja BiH. Noveliranje plana dostizanja okolišnih ciljeva za planski period 2022.-2027. se zasniva na trenutnoj situaciji koja je odraz provedenog monitoringa i analize pritiska u okvirima Karakterizacijskog izvještaja.

Program mjera za planski period 2022.-2027. sastoji se od 70 mjera, grupisanih na osnovu značajnih i potencijalno značajnih pitanja upravljanja vodama.

Procjena potrebnih sredstava i mogućih izvora finansiranja provođenja mjera radi ostvarenja ciljeva Plana upravljanja 2022.-2027.

Procijenjuje se da je ukupno, po Programu mjera Plana upravljanja 2022.-2027., potrebno realizirati 524.824.292 KM.

Posmatrajući samo po „ključnim tipovima mjera-KTM” Okvirne direktive o vodama EU (u kojima ne postoji kategorija: izrada akcionih planova, studijske dokumentacije, podzakonskih akata, smjernica, uputstava, ...) finansijska procjena je 522.499.292 KM, kako je prikazano u narednoj tabeli.

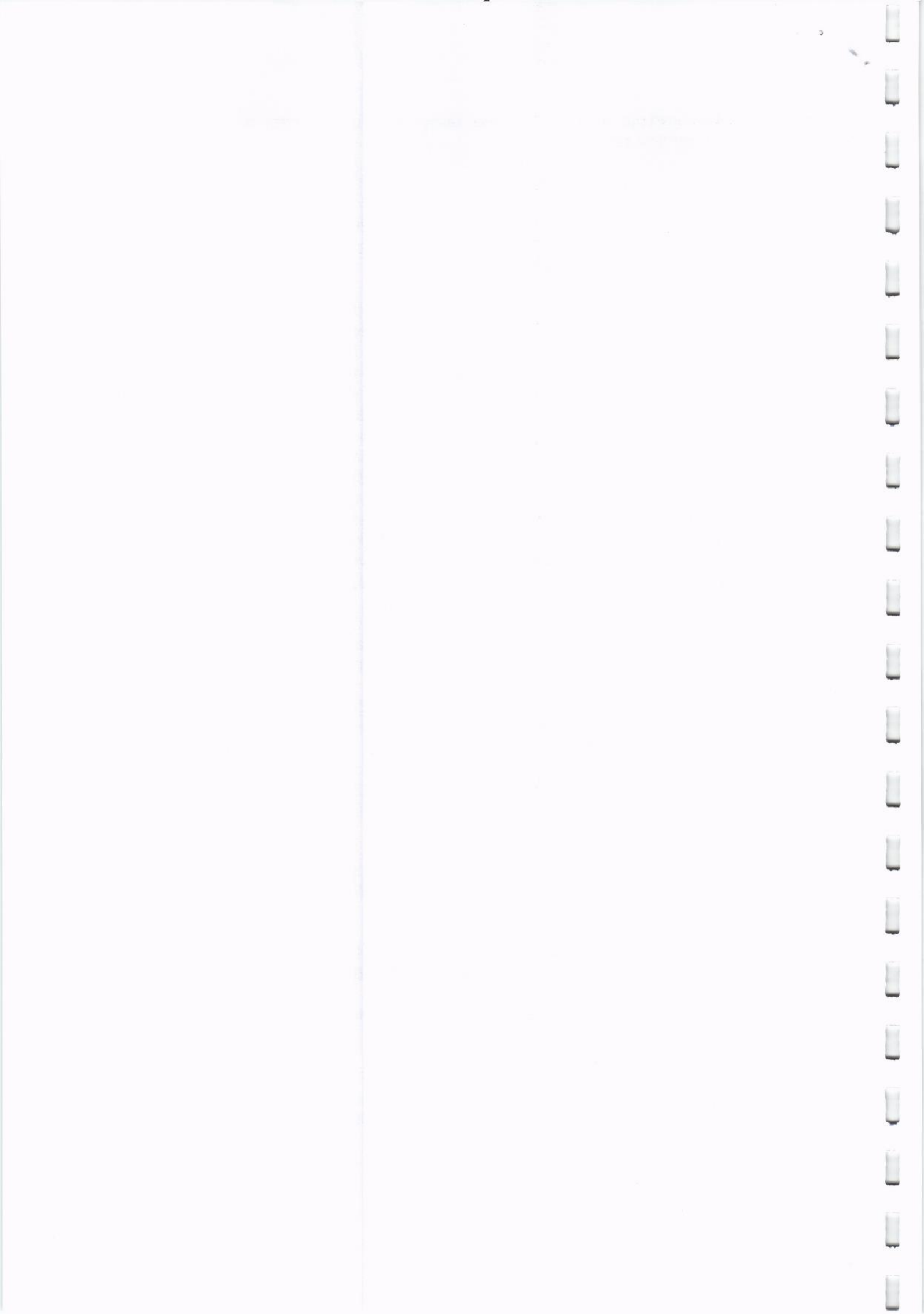

Tabela **Error! No text of specified style in document..** Finansijska procjena realizacije po „ključnim tipovima mjera – KTM“

R.br.	Ključni tipovi mjera (KTM)	Finansijska procjena po KTM (KM)
1	Konstrukcija ili nadogradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda	263.833.795
2	Smanjenje zagađenja nutrijentima od poljoprivrede	-
3	Smanjenje zagađenja pesticidima od poljoprivrede	-
4	Sanacija kontaminiranih lokaliteta (historijsko zagađenje, uključujući sedimente, podzemne vode, tlo)	1.150.000
5	Poboljšanje uzdužnog kontinuiteta vodotoka (npr. uspostavljanje riblje staze, rušenje starih brana)	-
6	Poboljšanje ostalih hidromorfoloških uslova vodnih tijela pored uzdužnog kontinuiteta vodotoka (npr. obnova prirodnog riječnog toka, poboljšanje uslova u priobalnim područjima, uklanjanje nasipa, ponovno povezivanje rijeka sa poplavnim područjima, poboljšanje hidromorfološkog stanja prijelaznih voda, itd)	8.238.756
7	Poboljšanja režima protoka i / ili uspostavljanje ekološki prihvatljivog protoka	-
8	Tehničke mjere poboljšanja efikasnog korištenja voda za navodnjavanje, industriju, energetiku i domaćinstva	128.484.512
9	Politika mjera određivanja cijena vode za implementaciju povrata troškova vodnih usluga za domaćinstava	2.325.000
10	Politika mjera određivanja cijena vode za implementaciju povrata troškova vodnih usluga za industriju	425.000
11	Politika mjera određivanja cijena vode za implementaciju povrata troškova vodnih usluga za poljoprivredu	-
12	Savjetodavne usluge u poljoprivredi	-
13	Mjere zaštite voda za piće (npr. uspostavljanje zaštitnih zona, tampon zona itd.)	4.160.000
14	Istraživanje, unaprjeđenje baze znanja smanjenjem nepreciznosti ulaznih podataka	7.504.000
15	Mjere za smanjenje emisije, ispuštanja i gubitaka prioriternih opasnih materija, ili za smanjenje emisije, ispuštanja i gubitaka prioriternih materija	-
16	Nadogradnja i poboljšanje postrojenja za prečišćavanje industrijskih otpadnih voda (uključujući i farme)	-
17	Mjere za smanjenje stvaranja sedimenata od erozije tla i površinskog oticanja	-
18	Mjere za sprječavanje ili kontrolu štetnih uticaja od strane invazivnih vrsta i bolesti	-
19	Mjere za sprječavanje ili kontrolu negativnih uticaja od rekreacije, uključujući sportski ribolov	-
20	Mjere za sprječavanje ili kontrolu negativnih uticaja od komercijalnog ribolova i drugih eksploatacija / uklanjanje životinja i biljaka	-
21	Mjere za sprječavanje ili kontrolu unosa zagađenja od urbanih područja, transporta i infrastrukture	106.378.230
22	Mjere za sprječavanje ili kontrolu unosa zagađenja od šumarstva	-
23	Prirodne mjere za retenziju voda	-
24	Adaptacija na klimatske promjene	-
25	Mjere za suzbijanje acidifikacije	-
Ukupno:		522.499.292

Kako je vidljivo iz prethodne tabele najveća finansijska sredstva je potrebno realizirati po KTM 1: Konstrukcija ili nadogradnja uređaja/postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda (UPOV), u okviru provođenja KTM 8: Tehničke mjere poboljšanja efikasnog korištenja voda za navodnjavanje, industriju, energetiku i domaćinstva, što podrazumjeva i povećanje obuhvata stanovništva javnim vodovodima i smanjenje neoprihodovane vode, za implementaciju KTM 13: Mjere zaštite voda za piće (npr. uspostavljanje zaštitnih zona, tampon zona itd.), te za implementaciju KTM 21: Mjere za sprječavanje ili kontrolu unosa zagađenja od urbanih područja, transporta i infrastrukture, gdje se planira saniranje nelegalnih odlagališta otpada koja direktno ugrožavaju kvalitet površinskih i podzemnih voda.

Uglavnom, radi se o mjerama u komunalnom vodnom sektoru – upravljanje otpadnim vodama i unaprjeđenje vodosnabdijevanja stanovništva koje su grupisane u okvirima KTM 1, 8, 13 i 21, i koje ukupno iznose 502.856.536 KM, (ili 96% od ukupno procjenjenih sredstava potrebnih za implementaciju KTM-ova).

U Zakonu o vodama Federaciji BiH, u članu 168., navode se izvori sredstava namijenjeni za obavljanje poslova i zadataka određenih tim Zakonom, i to: (i) opća vodna naknada; (ii) posebne vodne naknade (PVN); (iii) prihodi po osnovu zakupa javnog vodnog dobra; (iv) budžeti Federacije, kantona, gradova i općina; (v) kreditna sredstva; (vi) sredstava osigurana posebnim zakonom; (vii) donacije i ostala sredstva u skladu sa zakonom.

U periodu 2022.-2027., na vodnom području rijeke Save Federacije BiH, očekuje se godišnji prihod od svih vodnih naknada u iznosu od 40 miliona KM, tj. 240 miliona KM za planski ciklus. Korištenje prihoda po osnovu vodnih naknada regulirano je članom 178. Zakona o vodama Federacije BiH, gdje su tačno navedeni načini na koje sredstva mogu koristiti agencije za vodna područja (prvenstveno za zaštitu od voda)¹; kantonalni budžeti (vodosnabdijevanje, zaštita voda, i zaštita od voda); te Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH (prvenstveno za sufinansiranje infrastrukture za zaštitu voda od značaja za Federaciju BiH). Raspodjela vodnih naknada je sljedeća: Agencija za vodno područje rijeke Save Sarajevo - 40% ili 16 miliona KM/godišnje, tj. 96 miliona KM za planski ciklus 2022-2027., kantonalni budžeti – 45% ili 18 miliona KM/godišnje, tj. 108 miliona KM za planski ciklus 2022-2027, Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH – 15% ili 6 miliona KM/godišnje, tj. 36 miliona KM za planski ciklus 2022-2027.

U nastavku se daje pregled troškova i mogućih izvora sredstava za implementaciju mjera koje se tiču ulaganja u komunalnu infrastrukturu, podjeljenu na oblasti korištenje i zaštita voda. Procentualno učešće institucija u implementaciji pojedinih mjera po ovim oblastima navedeno je u Strategiji upravljanja vodama Federacije BiH 2010.-2022., poglavlje 5.2.6 Procjena mogućih izvora i uvjeta finansiranja provođenja mjera radi ostvarenja ciljeva Strategije upravljanja vodama Federacije BiH.

Sredstva potrebna za komunalnu infrastrukturu u oblasti korištenje voda (KTM 8) u ukupnom planiranom iznosu od 128.484.512 KM, za planski period 2022-2027., mogla bi biti osigurana iz sljedećih izvora:

• Budžet Federacije BiH:	14.647.234 KM (11,4%),
• Kantonalni budžeti:	23.384.181 KM (18,2%), Po osnovu ostalih
budžetskih prihoda,	
• Gradovi/općine:	4.496.957 KM (3,5%), Kroz budžete ili izdavanjem
obveznica,	

¹ ZoV Federacije BiH, (Sl. novine Federacije BiH br.70/06.), član 178. Korištenje prihoda: (1) Prihodi iz člana 177. stav 1. tačka 1. ovog Zakona koriste se za:

1. poslove i zadatke iz čl.29. i 156. ovog Zakona.
2. održavanje zaštitnih objekata u vlasništvu Federacije,
3. druge poslove i aktivnosti koje su ovim Zakonom povjerene agenciji za vode i
4. Finansiranje rada agencije za vode.

(Član 29. Posebne dužnosti agencije za vode u upravljanju vodama. Član 156. Zadaci i poslovi agencije za vode.)

- Sredstva JKP-a: 25.311.448 KM (19,7%)
- Međunarodne finansijske institucije 60.644.689 KM (47,2%), Kreditna zaduženja i predpristupni fondovi EU.

Sredstva potrebna za komunalnu infrastrukturu u oblasti zaštite voda, (KTM 1, KTM 13 i KTM 21), u ukupnom planiranom iznosu od 374.372.024 KM za planski period 2022.-2027., mogla bi biti osigurana iz sljedećih izvora:

- Budžet Federacije BiH: 58.776.407 KM (15,7%),
- Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH: 31.072.877 KM (8,3%),
- Kantonalni budžeti: 34.816.598 KM (9,3%), Po osnovu prihoda od vodnih naknada,
- Kantonalni budžeti: 39.309.062 KM (10,5%), Po osnovu ostalih budžetskih prihoda,
- Gradovi/općine: 23.585.437 KM (6,3%), Kroz budžete ili lokalne obveznice,
- Sredstva JKP-a: 39.309.062 KM (10,5%),
- Međunarodne finansijske Institucije: 147.502.577 KM (39,4%), Kreditna zaduženja i predpristupni fondovi EU

U narednoj tabeli data je rekapitulacija mogućih izvora sredstava za implementaciju mjera Plana upravljanja 2022.-2027. za segment zaštite i korištenja voda, tj. komunalna infrastruktura. Iz razloga nedovoljnih ulaznih pokazatelja i podataka ulaganja po godinama nije bilo moguće prikazati već je dat prikaz kumulativnih sredstava za realizaciju mjera.

Tabela 5. Rekapitulacija mogućih izvora sredstava za implementaciju mjera Plana upravljanja 2022.-2027. za segment zaštite i korištenja voda - komunalna infrastruktura

REKAPITULACIJA	(KM)	(%)
Budžet Federacije BiH	73.423.641	14,6
Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH	31.072.877	6,2
Kantonalni budžeti po osnovu prihoda od vodnih naknada	34.816.598	6,9
Kantonalni budžeti po osnovu ostalih budžetskih prihoda	62.693.243	12,5
Gradovi/općine	28.082.394	5,6
Sredstva JKP-a	64.620.510	12,8
Međunarodne finansijske institucije	208.147.266	41,4
UKUPNO KOMUNALNA INFRASTRUKTURA (KTM: 1, 8, 13 i 21):	502.856.536	100

Stavom IV. Odluke o donošenju Plana upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u broj 1339/2022 od 15. septembra 2022. propisano je da su institucije i pravne osobe zadužene Planom upravljanja za izvršenje Programa mjera, iz člana 26. Zakona o vodama, dužne na

zahtjev Agencije za vodno područje rijeke Save dostavljati sve podatke i informacije potrebne u svrhu izrade dvogodišnjih izvještaja o provođenju programa mjera.

Postupajući po ovom stavu Odluke, AVP Sava je, aktom broj 20-15-1/24 od 08.01.2024. godine poslala molbu, a aktom broj 20-15-91/24 od 29.02.2024. godine i urgenciju, za dostavljanje podataka vezanih za praćenje implementacije Programa mjera Plana upravljanja (2022.-2027.) za 2022. i 2023. godinu, na adrese institucija koje su Planom upravljanja 2022.-2027. prepoznate za izvršenje mjera: Vlada Federacije BiH, Parlament Federacije BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Agencija za sigurnost hrane BiH, Federalno ministarstvo finansija, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo okoliša i turizma, Federalno ministarstvo zdravstva, Federalna uprava za inspekcijske poslove, Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH, Komisija za koncesije Federacije BiH, Agencija za vodno područje rijeke Save Sarajevo, kantonalna ministarstva nadležna za vodoprivredu, kantonalne uprave za inspekcijske poslove, općine/gradovi na vodnom području rijeke Save u Federaciji BiH, privredni subjekti.

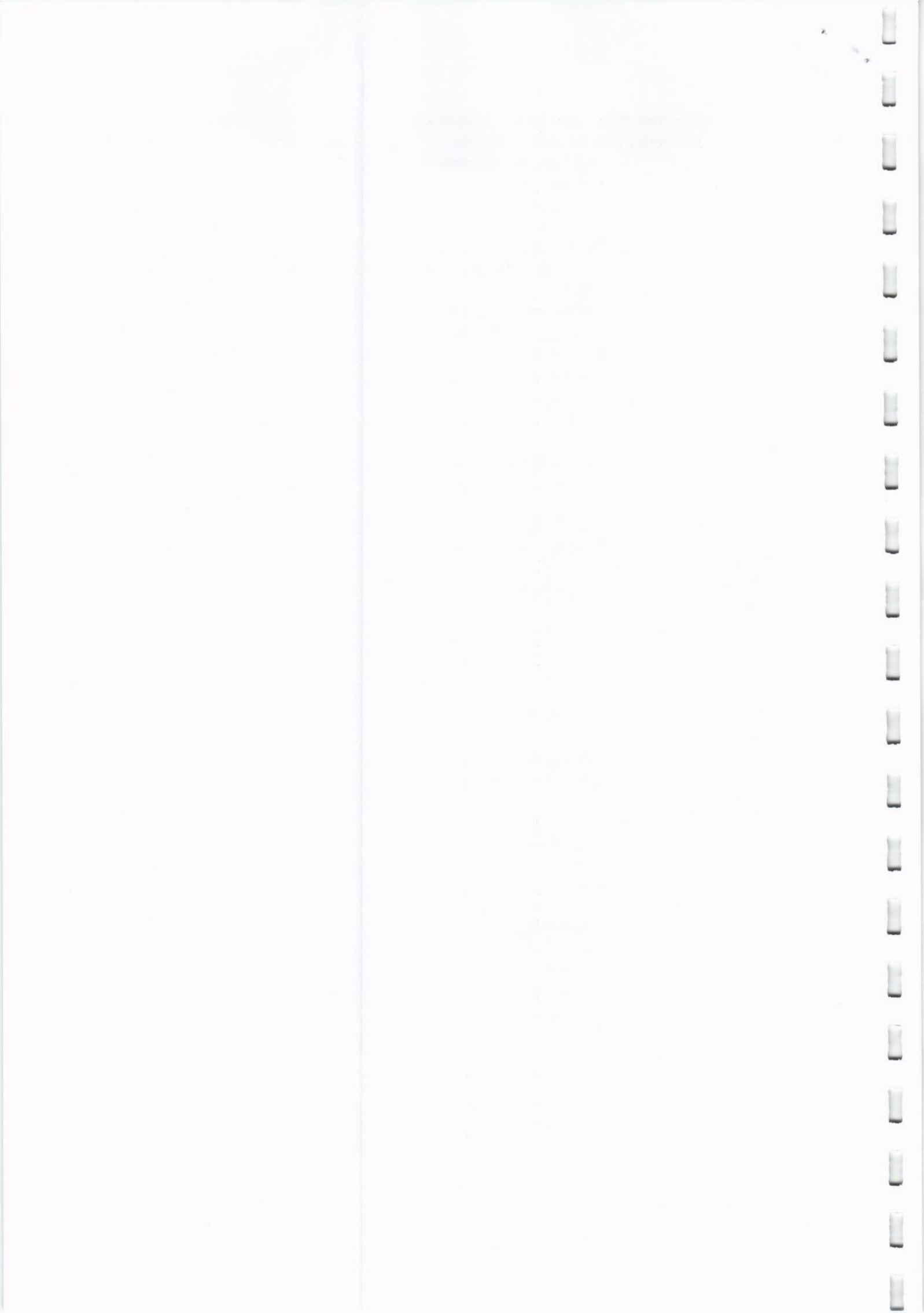
Na bazi dostavljenih podataka od institucija koje implementiraju Program mjera Plana upravljanja vodama 2022.-2027. u realizaciju mjera za period 2022.-2023. ukupno je uloženo **76.175.570,66 KM.**

Posmatrajući po „ključnim tipovima mjera-KTM“ Okvirne direktive o vodama EU uložena sredstva su prikazana u narednoj tabeli:

Tabela 6. Finansijska procjena realizacije po „ključnim tipovima mjera – KTM“

R.br.	Ključni tipovi mjera (KTM) iz Plana upravljanja 2022.-2027.	Finansijska procjena po KTM po Planu upravljanja 2022.-2027. (KM)	Uložena sredstva u periodu 2022.-2023. (KM)
1	Konstrukcija ili nadogradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda	263.833.795,00	15,137,788.95
2	Smanjenje zagađenja nutrijentima od poljoprivrede	-	
3	Smanjenje zagađenja pesticidima od poljoprivrede	-	
4	Sanacija kontaminiranih lokaliteta (historijsko zagađenje, uključujući sedimente, podzemne vode, tlo)	1.150.000,00	1,569,269.06
5	Poboljšanje uzdužnog kontinuiteta vodotoka (npr. uspostavljanje riblje staze, rušenje starih brana)	-	
6	Poboljšanje ostalih hidromorfoloških uslova vodnih tijela pored uzdužnog kontinuiteta vodotoka (npr. obnova prirodnog riječnog toka, poboljšanje uslova u priobalnim područjima, uklanjanje nasipa, ponovno povezivanje rijeka sa poplavnim područjima, poboljšanje hidromorfološkog stanja prijelaznih voda, itd)	8.238.756,00	
7	Poboljšanja režima protoka i / ili uspostavljanje ekološki prihvatljivog proticaja	-	

8	Tehničke mjere poboljšanja efikasnog korištenja voda za navodnjavanje, industriju, energetiku i domaćinstva	128.484.512,00	38,471,776.10
9	Politika mjera određivanja cijena vode za implementaciju povrata troškova vodnih usluga za domaćinstava	2.325.000,00	161,500.00
10	Politika mjera određivanja cijena vode za implementaciju povrata troškova vodnih usluga za industriju	425.000,00	599,151.61
11	Politika mjera određivanja cijena vode za implementaciju povrata troškova vodnih usluga za poljoprivredu	-	
12	Savjetodavne usluge u poljoprivredi	-	
13	Mjere zaštite voda za piće (npr. uspostavljanje zaštitnih zona, tampon zona itd.)	4.160.000,00	298,457.42
14	Istraživanje, unaprjeđenje baze znanja smanjenjem nepreciznosti ulaznih podataka	7.504.000,00	2,947,889.13
15	Mjere za smanjenje emisije, ispuštanja i gubitaka prioriternih opasnih materija, ili za smanjenje emisije, ispuštanja i gubitaka prioriternih materija	-	
16	Nadogradnja i poboljšanje postrojenja za prečišćavanje industrijskih otpadnih voda (uključujući i farme)	-	16,202,900.15
17	Mjere za smanjenje stvaranja sedimenata od erozije tla i površinskog oticanja	-	
18	Mjere za sprječavanje ili kontrolu štetnih uticaja od strane invazivnih vrsta i bolesti	-	
19	Mjere za sprječavanje ili kontrolu negativnih uticaja od rekreacije, uključujući sportski ribolov	-	
20	Mjere za sprječavanje ili kontrolu negativnih uticaja od komercijalnog ribolova i drugih eksploatacija / uklanjanje životinja i biljaka	-	
21	Mjere za sprječavanje ili kontrolu unosa zagađenja od urbanih područja, transporta i infrastrukture	106.378.230,00	598,284.00
22	Mjere za sprječavanje ili kontrolu unosa zagađenja od šumarstva	-	
23	Prirodne mjere za retenziju voda	-	
24	Adaptacija na klimatske promjene	-	
25	Mjere za suzbijanje acidifikacije	-	
Ukupno:		522.499.292,00	75,987,016.42

Iz prethodne tabele je vidljivo da je za KTM 1 u periodu 2022.-2023 ukupno je uloženo 15.137.788,95 KM. Najviše sredstava su uložile općine/gradovi i to 7.040.534,86 KM.

Privredni subjekti su jedini ulagali u KTM 4 i to ukupno 1.569.269,06 KM.

U periodu 2022.-2023 u KTM 8 je ukupno uloženo 38.471.776,10 KM. Najviše sredstava su uložile općine/gradovi i to 10.172.166,59 KM.

U KTM 9 ukupno je uloženo 161.500,00 KM, od strane kantonalnih ministarstava nadležnih za vode

U KTM 10 ukupno je uloženo je 599.151,66 KM. U ovu mjeru najviše sredstava su uložili JKP i to 485.131,76 KM.

U mjere zaštite vode za piće u periodu 2022.-2023 (npr. uspostavljanje zaštitnih zona, tampon zona itd.) (KTM 13) sredstva je uložilo samo Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH (298.457,42 KM).

Za aktivnosti istraživanja, unaprjeđenja baze znanja smanjenjem nepreciznosti ulaznih podataka (KTM 14) ukupno je uloženo 2.947.889,13 KM. Sredstva u ovu mjeru je uložila samo AVP Sava.

Za aktivnosti nadogradnje i poboljšavanja postrojenja za prečišćavanje industrijskih otpadnih voda (uključujući i farme) (KTM 16) ukupno je uloženo je 16.202.900,15 KM. Najviše sredstava je uložio Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH (286.899,49 KM).

U KTM 21 ukupno je uloženo 598.284,00 KM i sredstva su uložili privredni subjekti.

Za potrebe Ažuriranja Plana upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u Federaciji BiH (2022.-2027.) Agencija za vodno područje rijeke Save je, osim provođenja aktivnosti u skladu sa članovima 29. i 156. Zakona o vodama Federacije BiH, u periodu 2023.-2025., finansirala izradu sljedećih studija:

- Ažuriranje studije hidromorfoloških pritisaka i procjene njihovih uticaja za vodotoke preko 10 km² površine sliva na vodnom području rijeke save u Federaciji BiH, 2025. godina,
- Ažuriranje studije procjene tereta zagađenja površinskih i podzemnih voda koja potječu sa deponija krutog otpada na vodnom području rijeke save u Federaciji BiH, 2025. godina,
- Hidrogeološka studija grupisanja vodnih tijela podzemnih voda vodnog područja rijeke Save na teritoriji Federacije BiH, august 2023. godina,
- Studija definiranja granice (vododijelnice i vododijelničkih zona) između podsliva rijeke Save i sliva Jadranskog mora, august 2023. godina,
- Studija procjene terete zagađenja vodnih resursa sa deponija/odlagališta rudarskog i industrijskog otpada, februar 2024. godina,
- Ihtiološka istraživanja sliva rijeke Save u Federaciji Bosne i Hercegovine (2023), novembar 2023. godina,
- Ihtiološka istraživanja sliva rijeke Save u Federaciji Bosne i Hercegovine (2024), novembar 2024. godina,
- Ihtiološka istraživanja sliva rijeke Save u Federaciji Bosne i Hercegovine (2025), novembar 2025. godina,
- Analiza pritisaka i uticaja, procjena rizika na površinskim i podzemnim vodnim tijelima na vodnom području rijeke Save u Federaciji BiH, decembar 2024.

Potrebno je naglasiti da neke općine/gradovi (od kojih i one koje su imale obezbijeđena finansijska sredstva za projekte komunalne infrastrukture, odnosno nalazili su se u nekoj od faza realizacije projekta (priprema/izrada tenderske/projektne dokumentacije, izgradnja postojenja i

sl.) i neka kantonalna ministarstva nadležna za vode sa sliva rijeke Save u Federaciji BiH, za potrebe izrade Izvještaja o implementaciji programa mjera Plana upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u Federaciji BiH (2022.-2027.) za 2022. i 2023. godinu nisu dostavili svoje podatke ni informacije ni za period 2022.-2023, ni nakon poslate urgencije. Također, ni svi privredni subjekti nisu dostavili svoje podatke. Iz tih razloga veoma je teško napraviti procjenu stvarno uložених sredstava za implementaciju mjera Plana upravljanja vodama za period 2022.-2023.

Agencija za vodno područje rijeke Save je sačinila Izvještaj o provođenju mjera Plana upravljanja vodama za period 2022.-2023., uz napomenu da je isti sačinjen na osnovu nedostatnih podataka dostavljenih od strane organa, institucija i subjekata koje treba da realizuju Program mjera, i da isti ne može dati potpunu sliku vezano za realizaciju mjera obzirom da podaci nisu dostavljeni od svih subjekata od kojih su traženi, te da su podaci dostavljeni od strane institucija značajno različitog kvaliteta. Ovaj Izvještaj dostavljen je Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u maju 2024. godine, na dalje zakonom predviđeno postupanje, a sve u skladu sa članom 26. Zakona o vodama Federacije BiH.

Provedenom revizijom učinka od strane Ureda za reviziju institucija u Federaciji BiH (Izvještaj revizije učinka: Zaštita rijeka u Federaciji Bosne i Hercegovine, april 2023. godina - https://www.vrifbih.ba/wp-content/uploads/2023/04/Zastita_rijeka_u_FBiH.pdf) utvrđeno je da "nije uspostavljen adekvatan sistem izvještavanja o realizaciji planova upravljanja vodama koji osigurava sveobuhvatne i pouzdane podatke o njihovoj provedbi. Konstatovano je da Zakonom o vodama Federacije BiH i drugim aktima nije detaljno propisana obaveza dostavljanja podataka o realizaciji mjera nadležnim agencijama za vodna područja. Jedino je u odlukama Vlade Federacije BiH o donošenju planova za period 2016-2021. godine propisana generalna obaveza godišnjeg izvještavanja. Međutim, nije propisana obaveza izvještavanja o realizaciji pojedinačnih mjera, niti su predviđene sankcije u slučaju nedostavljanja ovih podataka. Ovakve okolnosti rezultiraju time da institucije samo dostavljaju podatke o finansijskoj realizaciji, bez kvalitativnih i kvantitativnih podataka o preduzetim aktivnostima i efektima mjera. Također, utvrđeno je da značajan broj institucija nije dostavljao ni podatke o finansijskoj realizaciji. Ovakav način izvještavanja ne osigurava ni adekvatno informisanje Parlamenta FBiH, kojem se dostavljaju dvogodišnji izvještaji".

Generalni zaključak Ureda za reviziju institucija u Federaciji BiH je da "nadležne institucije nisu preduzele odgovarajuće aktivnosti kako bi osigurale smanjenje zagađenja rijeka u FBiH".

Iz tabele 5. evidentno je da su sredstva prikupljena od vodnih naknada nedostatna za adekvatno upravljanje vodama i implementaciju ciljeva Plana upravljanja 2022.-2027. Mjere u ovom Planu proizašle su iz zakonske regulative iz oblasti voda u Federaciji BiH, važeće strateške i planske dokumentacije iz oblasti voda, Okvirne direktive o vodama EU, međunarodnih direktiva, ugovora i konvencija potpisanih i ratifikovanih od strane BiH, Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, i dr. Kao što se iz prethodnog teksta vidi, osiguranje većeg dijela finansijskih sredstava neophodnih za realizaciju kapitalnih projekata iz oblasti vodno-komunalnih direktiva u isključivoj je nadležnosti gradova/općina i kantona, uz finansijsku podršku federalnih organa za kapitalne infrastrukturne projekte.

Evidentno je da su potrebna velika grant sredstva međunarodnih finansijskih institucija za realizaciju programa mjera Plana upravljanja 2022.-2027. (pristupni fondovi), a koja u ovom momentu nisu obezbjeđena jer BiH još uvijek nije u pristupnim pregovorima za EU. Ova značajna sredstva, prema Strategiji upravljanja vodama Federacije, a time i planovima upravljanja, čine najveće izvore finansiranja za oblasti korištenja i zaštite voda, a puno više će trebati u sljedećim planskim ciklusima.

Da ovaj, Plan upravljanja 2022.-2027., ne bi ostao neprovodiv, tj. "mrtvo slovo na papiru", a svjesni činjenice trenutnog stanja budžeta na svim nivoima u Federaciji BiH, te tekuće zaduženosti gradova/općina i njihove nedovoljne kreditne sposobnosti za kapitalno investiranje u projekte komunalne infrastrukture, potrebno je osigurati kontinuirano sufinansiranje (iz Budžeta

Federacije i EU grant sredstava) za predviđene mjere, a posebno za kapitalne investicije u zaštitu voda od zagađenja, jer se bez toga ne mogu realizirati ni planovi upravljanja, niti strateški cilj sektora voda iz Strategija upravljanja vodama, a to je dobro stanje svih voda u Federaciji BiH.

Potrebno je osigurati koordiniranu i kontinuiranu aktivnost svih nivoa vlasti za planiranje, pripremu, finansiranje i realizaciju prioritetnih vodno-komunalnih projekata (javni vodovodi, i naročito javni kanalizacioni sistemi sa uređajima za prečišćavanje otpadnih voda), te obezbijediti dovoljna grant sredstava za implementaciju finansijski "teških" (komunalnih) vodnih direktiva koje čine do 96% od ukupnih sredstava neophodnih za realizaciju Plana upravljanja vodama 2022.-2027.

Također, potrebno je razmotriti opcije za redefinisane strukture i povećanje iznosa pojedinih vrsta vodnih naknada, provesti mjere za poboljšanje povrata troškova vodnih usluga kao i donijeti i provesti mjere za povrat troškova za zaštitu okoliša i vodnih resursa. Neophodno je izvršiti usklađivanje cjenovne vodne politike u Federaciji BiH sa principima Okvirne direktive o vodama EU. O svemu ovome detaljno je elaborirano u dokumentu Ekonomske analize korištenja voda.

Agencija za vodno područje rijeke Sava Sarajevo, je u skladu sa rokovima i predviđenim aktivnostima definisanim Zakonom o vodama Federacije BiH, započela pripremu Ažuriranja plana upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u Federaciji Bosne i Hercegovine (2022.-2027.), tj. izradu Plana upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u Federaciji BiH za period 2028.-2033. O svim aktivnostima na ovom projektu javnost je blagovremeno informisana.

Još jednom je bitno naglasiti da je realizacija mjera iz Planova upravljanja vodama obaveza svih nivoa vlasti, u skladu sa njihovim nadležnostima, a ne samo obaveza agencija za vode.

S poštovanjem,

Akt izradila: dr.sc. Anisa Čičić Močić, dipl.biol.

A. Č. Močić

DIREKTOR

[Signature]
Dr.sc. Senad Memić

Dostaviti:

- - Naslovu,
- Sektor 10, 20, 30,
- a/a

